

Suvestinė redakcija nuo 2019-09-26

Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-04-29, i. k. 2016-10794

Nauja redakcija nuo 2019-09-26:

Nr. [22.3-230](#), 2019-09-25, paskelbta TAR 2019-09-25, i. k. 2019-15094

**VALSTYBINĖS ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS
INSPEKCIJOS VIRŠININKAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL BRANDUOLINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ BSR-1.9.4-2019 „BRANDUOLINĖS
ENERGETIKOS SRITIES VEIKLĄ SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS
ŠALTINIAIS VYKDanČIŲ DARBUOTOJŲ, ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ RADIACINĘ
SAUGĄ, IR ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ FIZINĘ SAUGĄ, RADIACINĖS SAUGOS
MOKYMO, INSTRUKTAVIMO IR FIZINIŲ ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI TEISĘ
MOKYTI RADIACINĖS SAUGOS, ATESTAVIMO TVARKOS APRAŠAS“
PATVIRTINIMO**

2016 m. balandžio 29 d. Nr. 22.3-73

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, 26 straipsnio 3 ir 4 dalimis, 27 straipsnio 1, 4, 5 dalimis ir 8 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 4 straipsnio 8 punktu, 11 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir įgyvendindamas 2013 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyvą 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų ir panaikinamos direktyvos 89/618/Euratomas, 90/641/Euratomas, 96/29/Euratomas, 97/43/Euratomas ir 2003/122/Euratomas (OL 2014 L 13, p. 1),

tvirtinu Branduolinės saugos reikalavimus BSR-1.9.4-2019 „Branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“ (pridedama).

Viršininkas

Michail Demčenko

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos

sveikatos apsaugos ministerijos

2016 m. balandžio 27 d. raštu Nr. (1.1.5-411)10-3850

PATVIRTINTA

Valstybinės atominės energetikos saugos
inspekcijos viršininko

2016 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 22.3-73

(Valstybinės atominės energetikos saugos
inspekcijos viršininko

2019 m. rugsėjo 25 d.

įsakymo Nr. 22.3-230 redakcija)

BRANDUOLINĖS SAUGOS REIKALAVIMAI

BSR-1.9.4-2019

„BRANDUOLINĖS ENERGETIKOS SRITIES VEIKLĄ SU JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS ŠALTINIAIS VYKdanČIŲ DARBUOTOJŲ, ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ RADIACINĘ SAUGĄ, IR ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ FIZINĘ SAUGĄ, RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO, INSTRUKTAVIMO IR FIZINIŲ ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI TEISĘ MOKYTI RADIACINĖS SAUGOS, ATESTAVIMO TVARKOS APRAŠAS“

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Branduolinės saugos reikalavimai BSR-1.9.4-2019 „Branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“ (toliau – Aprašas) nustato branduolinės energetikos srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdytojų darbuotojų, įskaitant branduolinės energetikos objekte (toliau – BEO) dirbančių ir apšvitą patiriančių darbuotojų (toliau – darbuotojai), asmenų, atsakingų už radiacinę saugą bei asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo organizavimo, mokymo ir žinių patikrinimo bei instruktavimo tvarką, taip pat fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti darbuotojus ir asmenis, atsakingus už radiacinę saugą, radiacinės saugos, atestavimo tvarką, įskaitant asmenų, turinčių teisę mokyti radiacinės saugos, radiacinės saugos atestavimo pažymėjimų išdavimo tvarką. Taip pat Apraše nurodomi atestavimui būtini pateikti dokumentai, radiacinės saugos mokymo temų sąrašas bei fizinių asmenų, turinčių atestatą, kvalifikacijos tobulinimą patvirtinantys dokumentai ir informacija.

2. Aprašas privalomas Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytiems asmenims, užregistravusiems veiklą, nurodytą Radiacinės saugos įstatymo 1 priede pateiktame Registruojamos veiklos rūšių sąrašė, asmenims, turintiems Radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose nurodytą licenciją ar laikinąjį leidimą vykdyti branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais (toliau – šaltinis), juridiniams asmenims, turintiems Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2–7 punktuose nurodytas licencijas (toliau kartu vadinama – veiklos vykdytojai), asmenims, vykdančioms radiacinės saugos mokymą (toliau – radiacinės saugos mokymo vykdytojai), fiziniams asmenims, siekiantiems įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, ir fiziniams asmenims, turintiems galiojančius asmens, turinčio teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo pažymėjimus, ir mokantiems asmenis, nurodytus Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte, dirbančius pas veiklos vykdytojus, vykdančius branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, ir Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytus asmenis (toliau – atestuoti asmenys).

3. Darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymo tikslas – užtikrinti saugų šaltinių naudojimą, darbuotojų, gyventojų ir aplinkos apsaugą nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio.

II SKYRIUS SAVOKOS

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Radiacinės saugos įstatyme, Branduolinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose radiacinę saugą.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ, ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ RADIACINĘ SAUGĄ, IR ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ FIZINĘ SAUGĄ, RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO ORGANIZAVIMO IR INSTRUKTAVIMO REIKALAVIMAI VEIKLOS VYKDYTOJAMS

5. Veiklos vykdytojai privalo organizuoti darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos mokymą Aprašo nustatyta tvarka ir periodiškumu.

6. Veiklos vykdytojai privalo parengti darbuotojų radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo tvarkos aprašą, nurodytą Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais įteisinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 918 „Dėl Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo įgyvendinimo“, 13.6.5 papunktyje, vadovaudamiesi pagrindiniais radiacinės saugos užtikrinimo principais, Aprašo reikalavimais ir atsižvelgiant į kiekvienos konkrečios veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais arba jų aplinkoje sąlygas.

7. Asmenys, priskiriami Aprašo 18.1–18.5 papunkčiuose nurodytoms asmenų grupėms, turi būti mokomi radiacinės saugos prieš pradedant dirbti (toliau – pradinis mokymas), o vėliau – ne rečiau kaip kas penkerius metus (toliau – periodinis mokymas).

8. Asmenys, atsakingi už fizinę saugą, turi būti mokomi radiacinės saugos prieš pradedant dirbti, o vėliau – instruktuojami radiacinės saugos klausimais periodiškai, bet ne rečiau kaip 1 kartą per metus veiklos vykdytojo nustatyta tvarka. Veiklos vykdytojai turi daryti ir saugoti įrašus apie šiame Aprašo punkte nurodytą atliktą radiacinės saugos mokymą. Rekomenduojama įrašus saugoti ne trumpiau nei 1 metus nuo mokymo datos.

9. Veiklos vykdytojai privalo prieš pradedant dirbti, o vėliau – periodiškai, bet ne rečiau kaip 1 kartą per metus, instrukuoti radiacinės saugos klausimais asmenis, nurodytus Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte, dirbančius pas veiklos vykdytojus, vykdančius branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais, Radiacinės saugos įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytus asmenis. Jei šiame punkte nurodyti asmenys, vykdančys veiklą BEO kaip komandiruoti darbuotojai, faktiškai negali gauti apšvitos dozės, viršijančios gyventojams nustatytos ribinės dozės dėl to, kad veiklos vykdytojas laikinai faktiškai nevykdo veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais ar jų aplinkoje BEO, šie asmenys radiacinės saugos klausimais gali būti instruktuojami rečiau nei kartą per metus, bet ne vėliau kaip iki veiklos, kurios metu bus gaunama apšvita arba galės būti gaunamos apšvitos dozės, viršijančios gyventojams nustatytos ribinės dozės, pradžios dienos.

10. Jei veiklos vykdytojų darbuotojai vykdo veiklą BEO kaip komandiruoti darbuotojai, darbuotoją priimančioji įmonė turi instrukuoti šiuos darbuotojus Lietuvos higienos normos HN 73:2018 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 73:2018 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“ patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

11. Veiklos vykdytojai privalo užtikrinti, kad instruktuojant darbuotojus radiacinės saugos klausimais, jiems būtų pateikta informacija apie jonizuojančiosios spinduliuotės keliamą riziką jų sveikatai, susijusią su jų vykdomais darbais BEO kontroliuojamojoje zonoje, ir jie būtų supažindinti su vidaus darbo tvarkos taisyklėse BEO nustatytais reikalavimais radiacinei saugai užtikrinti:

11.1. individualiųjų apsaugos priemonių naudojimo vykdant darbus BEO kontroliuojamojoje zonoje tvarka;

- 11.2. individualiosios apšvitos stebėsenos tvarka;
- 11.3. matavimo prietaisų, skirtų darbo vietų stebėsenai vykdyti, naudojimo tvarka;
- 11.4. įspėjamaisiais ženklais, signalais ir veiksmais, kurių privalo imtis darbuotojai, išgirdę ar pamatę įspėjamąjį signalą;
- 11.5. užterštumo kontrolės ir jo mažinimo BEO tvarka;
- 11.6. elgesio ir higienos taisyklėmis BEO kontroliuojamojoje zonoje;
- 11.7. profesinės apšvitos įtaka vaisiui ir būtinybe darbuotojoms kaip įmanoma anksčiau veiklos vykdytoji pranešti apie nėštumą. Darbuotojos, ketinančios krūtimi maitinti kūdikius, turi būti informuotos apie krūtimi maitinamo kūdikio apšvitos riziką dėl darbuotojos vidinės apšvitos ar išorinio radioaktyviojo užterštumo ir būtinybę kuo anksčiau informuoti veiklos vykdytoją apie šį ketinimą;
- 11.8. techninių, medicinos ir administracinių reikalavimų laikymosi svarba;
- 11.9. kitais vidaus darbo tvarkos taisyklėse BEO nustatytais reikalavimais radiacinei saugai užtikrinti.
- 12. Aprašo 11 punkte nurodytų temų detalumas instruktavimo metu turi atitikti darbuotojų darbo BEO kontroliuojamojoje zonoje pobūdį ir apšvitos sąlygas darbo vietoje.
- 13. Veiklos vykdytojai, turintys Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2–7 punktuose nurodytas licencijas, privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai ir pas juos komandiruoti darbuotojai radiacinės saugos instruktavimo metu gautų informaciją apie darbuotojų veiksmus radiologinių ir branduolinių avarijų BEO atvejais, taip pat įgytų darbui atlikti reikalingų matavimo prietaisų ir individualiųjų apsaugos priemonių naudojimo praktinius įgūdžius.
- 14. Visi darbuotojai, įskaitant komandiruotus darbuotojus, radiacinės saugos klausimais turi būti instruktuojami pasirašytinai.
- 15. Veiklos vykdytojai turi daryti ir saugoti įrašus apie atliktą instruktavimą: instruktavimo temą, atlikimo datą, instruktavusį ir instruktuosius asmenis. Rekomenduojama šiuos įrašus saugoti ne trumpiau nei 5 metus nuo instruktavimo datos.

IV SKYRIUS

DARBUOTOJŲ IR ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ RADIACINĘ SAUGĄ, RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO VYKDYTOJAMS

- 16. Radiacinės saugos mokymo vykdytojai privalo turėti teisę vykdyti neformalųjį suaugusiųjų švietimą ir jų tęstinį mokymą ir vadovautis Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymu, Aprašu ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais radiacinę saugą ir neformalųjį švietimą.
- 17. Radiacinės saugos mokymo vykdytojai privalo:
 - 17.1. užtikrinti, kad mokymas būtų vykdomas kokybiškai, tik pagal Aprašo 1–5 prieduose nustatytas mokymo programas, šių mokymo programų temas ir ne trumpesnę nei Aprašo 1–5 prieduose nustatytą mokymo trukmę;
 - 17.2. turėti pakankamai mokymo priemonių (informacinių komunikacijų priemonės, leidiniai, plakatai, bukletai ir kita) ir parengtą metodinę medžiagą;
 - 17.3. mokymų metu užtikrinti, kad mokomi asmenys galėtų naudotis Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, tarptautinėmis sutartimis ir tarptautinių organizacijų rekomendacijomis radiacinės saugos srityje;
 - 17.4. užtikrinti, kad mokomi asmenys būtų supažindinami su dozimetrijos ir radiometrijos prietaisais, reikalingais praktiniams įgūdžiams išugdyti;
 - 17.5. užtikrinti, kad mokymus vestų mokymo vykdytojai ir tik jų radiacinės saugos atestavimo pažymėjimuose nurodytomis radiacinės saugos mokymo temomis;
 - 17.6. sudaryti pas juos dirbančių atestuotų asmenų sąrašą ir ne vėliau nei per 10 darbo dienų nuo jo sudarymo ar pakeitimo pateikti jį Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijai (toliau – VATESI);

17.7. sudaryti ne didesnes kaip 30 asmenų teorinio mokymo ir ne didesnes kaip 15 asmenų praktinio mokymo grupes;

17.8. pradiniam mokymui skirti ne mažiau kaip 1/3 kontaktinių valandų Aprašo 1–4 prieduose nurodytose mokymo programose nustatyto laiko;

17.9. ne vėliau kaip per 5 darbo dienas prieš planuojamus radiacinės saugos mokymus informuoti VATESI apie planuojamus organizuoti radiacinės saugos mokymus, nurodant radiacinės saugos mokymų ir žinių vertinimo datą, laiką ir vietą, mokymų tvarkaraštį ir mokymų vykdytojus;

17.10. organizuoti radiacinės saugos žinių vertinimą ir išduoti Aprašo 5 priede nustatytos formos radiacinės saugos pažymėjimus;

17.11. parengti su mokymu susijusių dokumentų, įrašų ir kitos svarbios su mokymais susijusios informacijos kaupimo ir saugojimo tvarkos aprašus.

18. Darbuotojams ir asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą, radiacinės saugos mokymai turi būti organizuojami pagal mokymo programas ir jų įgytos žinios turi būti įvertintos. Mokymo programos ir šių mokymo programų temos, nurodytos Aprašo 1–5 prieduose, yra nustatytos šioms darbuotojų ir asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, grupėms:

18.1. Radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 1 ir 2 punktuose ir Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytų licencijų turėtojų darbuotojams (toliau – darbuotojai, dirbantys su šaltiniais), kurių mokymo programa ir šios mokymo programos temos yra nurodytos Aprašo 1 priede;

18.2. Radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 4 punkte ir Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose nurodytų licencijų turėtojų darbuotojams (toliau – darbuotojai, dirbantys jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje), kurių mokymo programa ir šios mokymo programos temos yra nurodytos Aprašo 2 priede;

18.3. Radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 3 punkte ir Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytų licencijų turėtojų darbuotojams (toliau – darbuotojai, vykdančys radioaktyviųjų medžiagų vežimą), kurių mokymo programa ir šios mokymo programos temos yra nurodytos Aprašo 3 priede;

18.4. Radiacinės saugos įstatymo 12 straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose ir Branduolinės saugos įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2–7 punktuose nurodytų licencijų turėtojų ir asmenų, vykdančių užregistruotą veiklą, nurodytą Radiacinės saugos įstatymo 1 priede pateiktame Registruojamos veiklos rūšių sąraše, paskirtiems asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą, kurių mokymo programa ir šios mokymo programos temos yra nurodytos Aprašo 4 priede;

18.5. asmenų, vykdančių užregistruotą veiklą, nurodytą Radiacinės saugos įstatymo 1 priede pateiktame Registruojamos veiklos rūšių sąraše, darbuotojams, kurių mokymo programa ir šios mokymo programos temos yra nurodytos Aprašo 5 priede.

19. Asmenų, priskiriamų Aprašo 18.1–18.5 papunkčiuose nurodytoms asmenų grupėms ir išklausių atitinkamą radiacinės saugos mokymo programą (toliau – egzaminuojami asmenys), radiacinės saugos žinias vertina komisija (toliau – vertinimo komisija), kurią, paskirdamas vertinimo komisijos narius ir pirmininką, sudaro radiacinės saugos mokymo vykdytojas. Bent vienas vertinimo komisijos narys turi būti atestuotas asmuo.

20. Siekiant įsitikinti, ar radiacinės saugos mokymų organizavimas ir žinių patikrinimas vykdomi vadovaujantis Aprašo reikalavimais, radiacinės saugos mokymo vykdytojai turi sudaryti sąlygas VATESI darbuotojams dalyvauti vertinimo komisijos posėdžiuose, teoriniuose ir praktiniuose mokymuose.

21. Radiacinės saugos žinių patikrinimo (toliau – egzaminas) metu vertinamos egzaminuojamų asmenų teorinės radiacinės saugos žinios ir praktiniai įgūdžiai (žinios apie dozimetrijos, radiometrijos prietaisus, privalomų dokumentų rengimas, individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas ir kita).

22. Egzaminas vykdomas žodžiu (toliau – egzaminas žodžiu) arba raštu pateikiant testo tipo klausimus (toliau – testas). Egzaminas negali būti vykdomas nuotoliniu būdu. Klausimus egzaminui žodžiu ir testus parengia radiacinės saugos mokymo vykdytojas. Radiacinės saugos

mokymo vykdytojai turi užtikrinti, kad klausimai nebūtų iš anksto žinomi egzaminuojamiems asmenims.

23. Egzaminas žodžiu yra vykdomas pagal klausimų sąrašą, iš kurio egzaminuojamas asmuo turi atsitiktinai pasirinkti ne mažiau kaip tris klausimus ir į juos atsakyti. Egzamino žodžiu klausimų atsakymai vertinami dešimties balų sistema. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinios vertinamos teigiamai, jei jo surinktų balų vidurkis yra ne mažesnis kaip septyni.

24. Teorinės radiacinės saugos žinias tikrinant testu egzaminuojamam asmeniui pateikiama ne mažiau kaip 30 klausimų su keliais atsakymo variantais, iš kurių vienas arba keli yra teisingi. Teorinės radiacinės saugos žinios yra vertinamos teigiamai, kai egzaminuojamas asmuo teisingai atsako į ne mažiau kaip 80 procentų klausimų.

25. Jei atsiranda neaiškumų dėl radiacinės saugos žinių tikrinimo rezultatų objektyvumo arba pasitvirtinus įtarimams, kad egzaminuojamas asmuo testo užduotis išsprendė nesavarankiškai, vertinimo komisija anuliuoja jo teorinių radiacinės saugos žinių įvertinimo rezultatus ir jas papildomai tikrina žodžiu (apklausos būdu). Vertinimo komisijai papildomai tikrinant egzaminuojamo asmens teorinės radiacinės saugos žinias, visi jos nariai turi lygias balso teises ir kiekvienas jų egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias vertina dešimties balų sistema. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinios vertinamos teigiamai (laikoma, kad egzaminas išlaikytas), jei jo surinktų balų vidurkis yra ne mažesnis kaip septyni.

26. Egzaminių žodžiu ir testų rezultatai surašomi protokole. Protokole nurodomi šie duomenys: eilės numeris, egzaminuojamo asmens vardas, pavardė, gimimo data, radiacinės saugos žinių įvertinimo rezultatai. Protokolą pasirašo vertinimo komisijos pirmininkas, vertinimo komisijos nariai ir egzaminuojamas asmuo. Radiacinės saugos mokymo vykdytojas yra atsakingas už protokolą ir kitų duomenų apie išduotus radiacinės saugos pažymėjimus kaupimą, tvarkymą ir saugojimą. Protokolai saugomi ne trumpiau kaip penkerius metus.

27. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias įvertinus neigiamai arba jam neatvykus į radiacinės saugos žinių vertinimą, pakartotinas egzaminas žodžiu arba testas gali būti rengiamas ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo pirmojo egzamino dienos. Pakartotiniam egzaminui žodžiu arba testu egzaminuojamas asmuo gali rengtis savarankiškai.

28. Egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias neigiamai įvertinus antrą kartą, egzaminuojamas asmuo gali pakartotinai mokytis savarankiškai ir egzaminą žodžiu arba testą laikyti ne anksčiau kaip po 30 dienų nuo paskutiniojo egzamino dienos.

29. Teigiamai įvertinus egzaminuojamo asmens radiacinės saugos žinias, jam išduodamas šio Aprašo 6 priede nustatytos formos radiacinės saugos pažymėjimas. Radiacinės saugos pažymėjimas galioja 5 metus.

30. Radiacinės saugos mokymo vykdytojas radiacinės saugos pažymėjimus registruoja Radiacinės saugos pažymėjimų registre, kuriame nurodomi šie duomenys: eilės numeris, asmens, kuriam yra išduotas radiacinės saugos pažymėjimas, vardas, pavardė, gimimo data, išduoto radiacinės saugos pažymėjimo numeris, išdavimo data. Radiacinės saugos mokymo vykdytojas per 10 darbo dienų nuo VATESI prašymo pateikimo dienos privalo pateikti VATESI Radiacinės saugos pažymėjimų registro duomenis.

31. Egzaminuojamas asmuo, praradęs radiacinės saugos pažymėjimą (jei jis buvo išduotas ne elektroninėmis priemonėmis), jį išdavusiam radiacinės saugos mokymo vykdytojui pateikia prašymą išduoti radiacinės saugos pažymėjimo dublikatą. Radiacinės saugos mokymo vykdytojas, įsitikinęs, kad radiacinės saugos pažymėjimas buvo išduotas ir galioja, išduoda prašančiam asmeniui radiacinės saugos pažymėjimo dublikatą. Išduodant radiacinės saugos pažymėjimo dublikatą, radiacinės saugos pažymėjimo dublikato apatiniam dešiniajame kampe užrašoma: „DUBLIKATAS“. Išduodant radiacinės saugos pažymėjimo dublikatą, radiacinės saugos pažymėjimo galiojimo laikas nepratęsiamas.

32. Asmeniui, priskirtam Aprašo 18.1–18.5 papunkčiuose nurodytoms asmenų grupėms, kuris turi galiojantį ne Lietuvos Respublikoje išduotą radiacinės saugos pažymėjimui lygiavertį dokumentą, Apraše nurodytas radiacinės saugos mokymas ir radiacinės saugos pažymėjimas nėra privalomi iki radiacinės saugos pažymėjimo ar lygiaverčio dokumento galiojimo pabaigos datos.

33. Asmenims, priskiriamiems Aprašo 18.1 papunktyje nurodytai asmenų grupei, turintiems galiojantį VATESI patvirtintos formos radiacinės saugos pažymėjimą ir vykdantiems Aprašo 18.2 ir (ar) 18.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, papildomas radiacinės saugos mokymas ir radiacinės saugos pažymėjimas dėl šios veiklos vykdymo nėra privalomas iki radiacinės saugos pažymėjimo galiojimo pabaigos datos.

34. Asmenims, priskiriamiems Aprašo 18.4 papunktyje nurodytai asmenų grupei, turintiems galiojantį VATESI patvirtintos formos radiacinės saugos pažymėjimą ir vykdantiems Aprašo 18.1 – 18.3 ir (ar) 18.5 papunkčiuose nurodytas veiklas, papildomas radiacinės saugos mokymas ir radiacinės saugos pažymėjimas dėl šių veiklų vykdymo nėra privalomas iki radiacinės saugos pažymėjimo galiojimo pabaigos datos.

35. Aprašo 8 punkte nurodytiems asmenims, kai jie yra priskirti Aprašo 18.1 papunktyje nurodytai asmenų grupei, turintiems galiojantį VATESI patvirtintos formos radiacinės saugos pažymėjimą, radiacinės saugos mokymas ir instruktavimas nėra privalomi iki radiacinės saugos pažymėjimo galiojimo pabaigos datos.

V SKYRIUS

ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI TEISĘ MOKYTI RADIACINĖS SAUGOS, ATESTAVIMAS

36. Asmenis, siekiančius įgyti teisę mokyti radiacinės saugos asmenų grupes, nustatytas Aprašo 18.1–18.5 papunkčiuose, atestuoja VATESI viršininko įsakymu sudaryta Atestavimo komisija.

37. Asmenys, siekiantys įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, privalo pateikti per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per Lietuvos Respublikos paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipdamiesi į VATESI Aprašo 8 priede nurodytos formos prašymą dėl atestavimo ir:

37.1. aukštąjį universitetinį arba jam prilygintą fizinių, inžinerijos, gyvybės, veterinarijos, teisės mokslų studijų kryptių grupėse nurodytos bet kurios studijų krypties arba sveikatos mokslų studijų kryptių grupėje nurodytos medicinos, visuomenės sveikatos, odontologijos ar medicinos technologijų studijų krypties išsilavinimą liudijančio dokumento patvirtintą kopiją. Jeigu išsilavinimas yra įgytas ne Lietuvos Respublikoje, tokiu atveju kartu su juo būtina pateikti ir užsienio kvalifikacijos akademinį pripažinimą vykdančios institucijos sprendimo dėl užsienio kvalifikacijos akademinio pripažinimo patvirtintą kopiją;

37.2. dokumento, patvirtinančio ne mažesnę kaip 5 metų darbo patirtį radiacinės saugos srityje, patvirtintą kopiją.

38. Tais atvejais, kai dokumentai, nurodyti Aprašo 37.1–37.2 papunkčiuose, pateikiami VATESI tiesiogiai (ne nuotolinėmis priemonėmis), gali būti pateikiamas dokumento originalas ir šio dokumento kopija, kurios autentiškumu įsitikinama priimamus dokumentus palyginant su originalu.

39. Asmuo, kuris kreipėsi su prašymu dėl atestavimo, per 5 darbo dienas nuo kreipimosi gavimo dienos turi būti raštu informuojamas apie:

39.1. tai, kad VATESI dokumentus gavo;

39.2. Atestavimo komisijos posėdžio datą;

39.3. galimas asmens, kuris kreipėsi su prašymu dėl atestavimo, teisių gynimo priemonės ginčo atveju.

40. Jeigu asmuo pateikė netinkamai įformintus atestavimui būtinus dokumentus, VATESI, vadovaudamasi Radiacinės saugos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies nuostatomis, raštu informuoja šį asmenį, kad gauti netinkamai įforminti arba ne visi Aprašo 36 punkte nurodyti dokumentai, nurodo jų trūkumus, tai, kad Atestavimo komisijos posėdžio datos paskyrimo terminas, nurodytas Aprašo 50 punkte, skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų gavimo VATESI dienos ir nustato ne trumpesnę kaip 30 kalendorinių dienų terminą nuo šio asmens informavimo dienos trūkumams pašalinti.

41. Asmenys, siekiantys įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestuojami Aprašo 9 priede nurodytomis radiacinės saugos mokymo temomis.

42. Atestavimo komisijos sekretorius, vadovaudamasis Atestavimo komisijos protokolu, Atestavimo komisijos posėdžio dieną informuoja egzamine dalyvavusius asmenis apie atestavimo rezultatus ir prievolę sumokėti valstybės rinkliavą, jei asmuo išlaikė egzaminą.

43. VATESI viršininkas, per 3 darbo dienas nuo pranešimo apie sumokėtą valstybės rinkliavą, asmeniui, siekiančiam įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, neterminuotam laikui išduoda radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą, kurio forma nustatyta Aprašo 7 priede.

44. Jeigu priimamas motyvuotas sprendimas atsisakyti išduoti radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą, vadovaujantis Radiacinės saugos įstatymo 27 straipsnio 6 dalies nuostatomis, per 3 darbo dienas nuo Atestavimo komisijos posėdžio dienos apie atsisakymą išduoti radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą raštu informuojamas prašymą dėl atestavimo pateikęs asmuo.

45. Asmenų, turinčių galiojantį radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą, sąrašą VATESI skelbia interneto svetainėje. Šiame sąraše nurodoma atestuoto asmens vardas, pavardė, išduoto radiacinės saugos atestavimo pažymėjimo numeris, išdavimo data ir radiacinės saugos mokymo temų, nurodytų radiacinės saugos atestavimo pažymėjime, numeriai.

46. Atestuotas asmuo privalo tobulinti kvalifikaciją radiacinės saugos klausimais radiacinės saugos atestavimo pažymėjime nurodytomis temomis ne mažiau kaip 16 valandų per metus ir kas penkerius metus pateikti VATESI kvalifikacijos tobulinimą (dalyvavimą seminaruose, kursuose, mokymuose, konferencijose radiacinės saugos klausimais) patvirtinančius dokumentus arba jų kopijas.

47. Sprendimus dėl įspėjimo apie galimą radiacinės saugos atestavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymą, dėl radiacinės saugos atestavimo pažymėjimo galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo priima VATESI viršininkas, vadovaudamasis Radiacinės saugos įstatymo 27 straipsnio 9–12 dalių nuostatomis. Apie VATESI viršininko priimtus sprendimus per 3 darbo dienas informuojamas atestuotas asmuo ir radiacinės saugos mokymo vykdytojas. Vadovaujantis VATESI viršininko priimtais sprendimais yra atnaujinamas Asmenų, turinčių galiojantį radiacinės saugos atestavimo pažymėjimą, sąrašas.

48. Informaciją apie išduotus radiacinės saugos atestavimo pažymėjimus, radiacinės saugos atestavimo pažymėjimų galiojimo sustabdymą, radiacinės saugos atestavimo pažymėjimų galiojimo sustabdymo panaikinimą, radiacinės saugos atestavimo pažymėjimų galiojimo panaikinimą VATESI teikia į Licencijų informacinę sistemą Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

ASMENŲ, SIEKIANČIŲ ĮGYTI TEISĘ MOKYTI RADIACINĖS SAUGOS, ATESTAVIMO KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

49. Atestavimo komisiją sudaro ne mažiau kaip 3 VATESI dirbantys asmenys. Atestavimo komisijos pirmininkas ir sekretorius skiriami iš Atestavimo komisijos narių.

50. Atestavimo komisijos veiklai vadovauja komisijos pirmininkas, jis sušaukia Atestavimo komisijos posėdį per 20 kalendorinių dienų nuo dienos, kai VATESI yra pateikti visi tinkamai įforminti Aprašo 37 punkte nurodyti dokumentai. Apie Atestavimo komisijos posėdį 36 punkte nurodyti asmenys informuojami ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki numatomo posėdžio dienos. Jei pirmininkas ar sekretorius negali dalyvauti posėdyje, VATESI viršininkas įsakymu Atestavimo komisijos pirmininku ar sekretoriumi paskiria jį pavaduojantį Atestavimo komisijos narį.

51. Atestavimo komisija asmenis, siekiančius įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestuoja žodžiu pagal radiacinės saugos mokymo temas, dėl kurių šie asmenys yra pateikę prašymą

atestuotis, nurodytas Aprašo 8 priede. Atestavimo komisija priima sprendimą dėl atestavimo kiekviena radiacinės saugos mokymo tema atskirai.

52. Atestavimo komisijos posėdžiai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų Atestavimo komisijos narių.

53. Atestavimo komisija sprendimus priima balsų dauguma, atviru vardiniu balsavimu. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, sprendimą lemia Atestavimo komisijos pirmininko balsas.

54. Atestavimo komisijos sprendimai įforminami protokolu, kurį rašo Atestavimo komisijos sekretorius ir pasirašo visi Atestavimo komisijos posėdyje dalyvavę Atestavimo komisijos nariai.

VII SKYRIUS

VALSTYBINĖ PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PRIEŽIŪRA

55. VATESI vykdo valstybinę darbuotojų bei asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, vykdančių branduolinės energetikos srities veiklą su šaltiniais ir branduolinės saugos srities veiklą, radiacinės saugos mokymo priežiūrą, kurios tikslas – tikrinti ir vertinti mokymo vykdytojų veiklą darbuotojų bei asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, radiacinės saugos mokymo srityje.

56. Vykdydama valstybinę darbuotojų bei asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, radiacinės saugos mokymo priežiūrą, VATESI:

56.1. tikrina atestuotų asmenų vykdomus mokymus, siekdama įvertinti, kaip jie laikosi Aprašo reikalavimų, bei teikia siūlymus radiacinės saugos mokymo vykdytojams dėl mokymų kokybės gerinimo;

56.2. kaupia, sistemina ir saugo informaciją apie darbuotojų bei asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, radiacinės saugos mokymo vykdytojus ir atestuotus asmenis.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

57. Asmens duomenų, nurodytų Aprašo 37 punkte, tvarkymo tikslas – vienareikšmiškai identifikuoti į VATESI besikreipiantį fizinį asmenį, siekiantį įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, siekiant įvertinti, ar fizinis asmuo atitinka Radiacinės saugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus ir vykdyti šių asmenų priežiūrą. Asmens duomenų, nurodytų Aprašo 45 punkte, skelbimo VATESI interneto svetainėje tikslas – vienareikšmiškai identifikuoti fizinį asmenį, turintį teisę mokyti radiacinės saugos, siekiant įgyvendinti Radiacinės saugos įstatymo 27 straipsnio 13 dalyje nurodytą teisinę prievolę. Asmens duomenų, nurodytų Aprašo 17.6 papunktyje ir 30 punkte, gavimo tikslas – vienareikšmiškai identifikuoti fizinius asmenis, siekiant įvertinti, kaip laikomasi šių asmenų radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo reikalavimų ir vykdyti šių asmenų priežiūros funkcijas. Gauti asmens duomenys, išskyrus duomenis, nurodytus Aprašo 45 punkte, gali būti atskleidžiami tik valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms jų prašymu, jei toks prašymas yra pagrįstas būtinybe įgyvendinti joms pavestas funkcijas. Aprašo nustatyta tvarka gauti asmens duomenys bus saugomi ne ilgiau nei nurodoma Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, šiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais
 vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už
 radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę
 saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir
 fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti
 radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“
 1 priedas

DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ SU ŠALTINIAIS, PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMA IR JOS TEMOS

Programa	Radiacinė sauga darbuotojams, dirbantiems su šaltiniais	
	Pradinis mokymas	Periodinis mokymas
Minimali programos trukmė, val.	≥30	≥10
Programos temos	Teorinė dalis I • Radiacinės saugos samprata ir pagrindai. • Atomo ir branduolio fizikos pagrindai. • Radiobiologijos pagrindai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, dozių rūšys ir matavimo vienetai. Teorinė dalis II • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras.	Teorinė dalis • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga, ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo reikalavimai. • Įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinės saugos atitikties reikalavimai. • Patalpų, kuriose bus naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, projektavimo ir įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais išdėstymo

	• Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo reikalavimai. • Įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinės saugos atitikties reikalavimai. • Patalpų, kuriose bus naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, projektavimo ir įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais išdėstymo reikalavimai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo baigimo tvarka. • Radiacinės saugos reikalavimai veiklai su didelio aktyvumo jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais*. • Radiacinės saugos pramoninėje radiografijoje reikalavimai. • Radiografijai naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, jų charakteristikos. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Radiacinės saugos optimizavimas. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiškai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas.	reikalavimai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo baigimo tvarka. • Radiacinės saugos reikalavimai veiklai su didelio aktyvumo jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais*. • Radiacinės saugos pramoninėje radiografijoje reikalavimai. • Radiografijai naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, jų charakteristikos. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Radiacinės saugos optimizavimas. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiškai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas.
--	---	--

*programos tema privaloma tik tiems darbuotojams, kurie planuoja vykdyti veiklą su I–III pavojingumo kategorijos jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais
 vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už
 radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę
 saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir
 fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti
 radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“
 2 priedas

DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ JONIZUOJANČIOSIOS SPINDULIUOTĖS APLINKOJE, PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMA IR JOS TEMOS

Programa	Radiacinė sauga darbuotojams, dirbantiems jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje	
	Pradinis mokymas	Periodinis mokymas
Minimali programos trukmė, val.	≥20	≥8
Programos temos	Teorinė dalis I • Radiacinės saugos samprata ir pagrindai. • Atomo ir branduolio fizikos pagrindai. • Radiobiologijos pagrindai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, dozių rūšys ir matavimo vienetai. Teorinė dalis II • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas.	Teorinė dalis • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo reikalavimai. • Radiacinės saugos optimizavimas.

	• Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo reikalavimai. • Radiacinės saugos optimizavimas. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiškai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualių apsaugos priemonių naudojimas.	• Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiškai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualių apsaugos priemonių naudojimas.
--	--	---

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais
 vykdančių darbuotojų, asmenų, atsakingų už
 radiacinę saugą, ir asmenų, atsakingų už fizinę
 saugą, radiacinės saugos mokymo, instruktavimo ir
 fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti
 radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“
 3 priedas

DARBUOTOJŲ, VYK DANČIŲ RADIOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VEŽIMĄ, PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMA IR TEMOS

Programa	Radiacinė sauga darbuotojams, vykdančiams radioaktyviųjų medžiagų vežimą	
	Pradinis mokymas	Periodinis mokymas
Minimali programos trukmė, val.	≥40	≥10
Programos temos	Teorinė dalis I • Radiacinės saugos samprata. Terminologija. • Atomo ir branduolio fizikos ir radiobiologijos pagrindai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, dozių rūšys ir matavimo vienetai. Teorinė dalis II • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą ir radioaktyviųjų medžiagų ir radioaktyviųjų atliekų vežimą. • Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) reikalavimai. • Darbuotojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija	Teorinė dalis • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą ir radioaktyviųjų medžiagų ir radioaktyviųjų atliekų vežimą. • Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) reikalavimai. • Darbuotojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, geroji praktika, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis

	ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, geroji praktika, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Radioaktyviųjų medžiagų vežimui reikalingi dokumentai.	• Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Radioaktyviųjų medžiagų vežimui reikalingi dokumentai.
--	--	--

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
 darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
 asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
 mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti
 teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“
 4 priedas

ASMENŲ, ATSAKINGŲ UŽ RADIACINĘ SAUGĄ, PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMA IR TEMOS

Programa	Radiacinė sauga asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą	
	Pradinis mokymas	Periodinis mokymas
Minimali programos trukmė, val.	≥60	≥20
Programos temos	Teorinė dalis I • Radiacinės saugos samprata. Terminologija. • Atomo ir branduolio fizikos pagrindai. • Radiobiologijos pagrindai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, dozių rūšys ir matavimo vienetai. • Asmens, atsakingo už radiacinę saugą, vaidmuo ir pareigos. Teorinė dalis II • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų radiacinės saugos programa (valdymo struktūra, atsakomybės, patalpų priskyrimas ir kita). • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas (radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo programos, embriono apšvita, sveikatos tikrinimas, įrašai ir jų saugojimas).	Teorinė dalis • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų radiacinės saugos programa (valdymo struktūra, atsakomybės, patalpų priskyrimas ir kita). • Darbuotojų ir gyventojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas (radiacinės saugos mokymo ir instruktavimo programos, embriono apšvita, sveikatos tikrinimas, įrašai ir jų saugojimas). • Individualioji ir darbo vietų stebėsena (darbuotojų apšvitos planavimas ir vertinimas). • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija, veiksmai avarijos metu ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės

	saugojimas). • Individualioji ir darbo vietų stebėseną (darbuotojų apšvitos planavimas ir vertinimas). • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija, veiksmai avarijos metu ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimui. • Radiacinės saugos reikalavimai veiklai su didelio aktyvumo jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais**. • Įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinės saugos atitikties reikalavimai. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Patalpų, kuriose bus naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, projektavimo ir įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais išdėstymo reikalavimai. Inžinerinės priemonės radiacinės saugos užtikrinimui. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo baigimo tvarka. • Radiacinės saugos optimizavimas. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiška. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis	šaltiniais licencijavimui. • Radiacinės saugos reikalavimai veiklai su didelio aktyvumo jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais**. • Įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais radiacinės saugos atitikties reikalavimai. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Patalpų, kuriose bus naudojami jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, projektavimo ir įrangos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais išdėstymo reikalavimai. Inžinerinės priemonės radiacinės saugos užtikrinimui. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo baigimo tvarka. • Radiacinės saugos optimizavimas. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais kokybės laidavimo sistemai, saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifiška. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas. • Radiacinės saugos programos ir kitų privalomųjų dokumentų rengimas.
--	---	--

	• Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas. • Radiacinės saugos programos ir kitų privalomųjų dokumentų rengimas.	
--	---	--

** programos tema privaloma tik tiems asmenims, atsakingiems už radiacinę saugą, kuriems veiklos vykdytojas paveda funkcijas, susijusias su veikla su I–III pavojingumo kategorijos jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais.

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
 darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
 asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
 mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti
 teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“
 5 priedas

**ASMENŲ, VYKDANČIŲ REGISTRUOJAMĄ VEIKLĄ, NURODYTĄ RADIACINĖS SAUGOS ĮSTATYMO 1 PRIEDE PATEIKTAME
 REGISTRUOJAMOS VEIKLOS RŪŠIŲ SĄRAŠE, DARBUOTOJŲ PRIVALOMOJO RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO PROGRAMA
 IR JOS TEMOS**

Programa	Radiacinė sauga darbuotojams, vykdančioms užregistruotą veiklą	
	Pradinis mokymas	Periodinis mokymas
Minimali programos trukmė, val.	≥ 16	≥ 8
Programos temos	Teorinė dalis I • Radiacinės saugos samprata, pagrindai ir principai. • Atomo ir branduolio fizikos pagrindai. • Radiobiologijos pagrindai. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai, dozių rūšys ir matavimo vienetai. Teorinė dalis II • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos: samprata, prevencija	Teorinė dalis • Teisės aktai, reglamentuojantys radiacinę saugą, ir jų reikalavimų vykdymas. • Darbuotojų radiacinė sauga ir apšvitos ribojimas. • Individualioji ir darbo vietų stebėseną. • Radiologinės ir branduolinės avarijos prevencija ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo

	ir apšvitos ribojimo reikalavimai. • Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras. • Jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių vežimo reikalavimai. • Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo reikalavimai, jonizuojančiosios spinduliuotės generatorių eksploatavimo baigimo tvarka. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifika. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas.	baigimo tvarka. • Įspėjamieji ženklai ir signalai. • Reikalavimai veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais saugos kultūrai. • Darbo branduolinės energetikos objekte specifika. • Sukaupta Lietuvos ir tarptautinė patirtis, aktualios problemos ir išmoktos pamokos radiacinės saugos srityje. Praktinė dalis • Dozimetrijos ir radiometrijos prietaisai. • Individualiųjų apsaugos priemonių naudojimas.
--	---	--

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
„Branduolinės energetikos srities veiklą su
jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių
įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo
tvarkos aprašas“
6 priedas

(Radiacinės saugos pažymėjimo forma)

(pažymėjimą išdavusio radiacinės saugos mokymo vykdytojo pavadinimas)	
RADIACINĖS SAUGOS PAŽYMĖJIMAS*	
[vieta veido atvaizdui]	Pažymėjimo Nr. _____
	Pavardė _____
	Vardas (-ai) _____
	Galioja iki _____
Mokėsi	
(radiacinės saugos mokymo programos pavadinimas)	
Egzaminų protokolo Nr. _____ Data _____	
Radiacinės saugos mokymo vykdytojo vadovas	
Parašas _____	
V. Pavardė _____	
*Forma patvirtinta Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2016 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. 22.3-73	

Pažymėjimo formatas – 85,6 x 53,98 mm

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
„Branduolinės energetikos srities veiklą su
jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių
įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo
tvarkos aprašas“
7 priedas

(Radiacinės saugos atestavimo pažymėjimo forma)

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

RADIACINĖS SAUGOS ATESTAVIMO PAŽYMĖJIMAS

_____ Nr. _____
(išdavimo data)

(vieta)

(Vardas, Pavardė)

turi teisę mokyti radiacinės saugos šiomis radiacinės saugos mokymo temomis:

1.
2.
-

(Pažymėjimą išdavusio asmens pareigų pavadinimas)

A.V. _____
(parašas)

(vardas, pavardė)

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
 „Branduolinės energetikos srities veiklą su
 jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
 darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
 asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
 mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių
 įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo
 tvarkos aprašas“
 8 priedas

(Prašymo dėl atestavimo forma)

Prašome pildyti DIDŽIOSIOMIS SPAUSDINTINĖMIS RAIDĖMIS.

Vardas, jei yra keli vardai, tarp jų paliekamas tarpas																													
Pavardė, jei yra kelios pavardės, tarp jų paliekamas tarpas arba brūkšnelis																													
Asmens kodas																													
Telefono Nr.																													
Fakso Nr.																													
Elektroninio pašto adresas																													
Adresas (nuolatinė gyvenamoji vieta)																													
Gatvė															Namų Nr.														
Miestas															Buto Nr.														
Pašto kodas																													

Valstybinės atominės energetikos saugos
 inspekcijos viršininkui

**PRAŠYMAS
 DĖL ATESTAVIMO**

 (data)

Prašau suteikti man teisę mokyti radiacinės saugos šiomis temomis:

Radiacinės saugos mokymo temos pavadinimas	Pageidaujamą pažymėti
Atomo ir branduolio fizikos pagrindai	
Radiobiologijos pagrindai	
Radiacinės saugos ir šaltinių fizinės saugos pagrindai	
Radiacinės saugos sistema Lietuvoje: teisinis reglamentavimas, veiklos autorizavimas (licencijavimas) ir valstybinė radiacinės saugos priežiūra	
Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos	

registas	
Radiacinė sauga pramonėje ir moksle: apšvitos būdai, pagrįstumas, apribojimai, optimizavimas, reikalavimai kokybės laidavimo ir kontrolės sistemai	
Gyventojų apšvita: būdai, stebėsena ir ribojimo reikalavimai	
Radioaktyviųjų atliekų klasifikacija, tvarkymas	
Radioaktyviųjų medžiagų ir radioaktyviųjų atliekų vežimas	
Pasirengimas ir reagavimas radiologinių ir branduolinių avarijų ir incidentų atveju	
Radiometrija ir dozimetrija, dozimetrijos prietaisai ir metodai	
Komandiruočių darbuotojų radiacinė sauga, pareigos, teisės ir darbo branduolinės energetikos objekte specifika	

Duomenys apie išsilavinimą				
Mokymo, mokslo įstaiga	Baigimo metai	Įgyta specialybė	Kvalifikacinis laipsnis	Diplomo serija, Nr.

Duomenys apie patirtį			
Darbovietė	Stažas, metai, mėnesiai	Pareigos	Komentarai

Kartu su prašymu pateikiami dokumentai:		
Nr.	Dokumento pavadinimas/apibūdinimas	Lapų skaičius
1.		
2.		
3.		

(parašas)

(prašymą teikiančio asmens vardas ir pavardė)

Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2019
„Branduolinės energetikos srities veiklą su
jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių
darbuotojų, asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, ir
asmenų, atsakingų už fizinę saugą, radiacinės saugos
mokymo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių
įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo
tvarkos aprašas“
9 priedas

RADIACINĖS SAUGOS MOKYMO TEMŲ SĄRAŠAS

1. Atomo ir branduolio fizikos pagrindai.
2. Radiobiologijos pagrindai.
3. Radiacinės saugos ir šaltinių fizinės saugos pagrindai.
4. Radiacinės saugos sistema Lietuvoje: teisinis reglamentavimas, veiklos autorizavimas (licencijavimas) ir valstybinė radiacinės saugos priežiūra.
5. Valstybės jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir darbuotojų apšvitos registras.
6. Radiacinė sauga pramonėje ir moksle: apšvitos būdai, pagrindumas, apribojimai, optimizavimas, reikalavimai kokybės laidavimo ir kontrolės sistemai.
7. Gyventojų apšvita: būdai, stebėsena ir ribojimo reikalavimai.
8. Radioaktyviųjų atliekų klasifikacija, tvarkymas.
9. Radioaktyviųjų medžiagų ir atliekų vežimas.
10. Pasirengimas ir reagavimas radiologinių ir branduolinių avarijų ir incidentų atveju.
11. Radiometrija ir dozimetrija, dozimetrijos prietaisai ir metodai.
12. Komandiruočių darbuotojų radiacinė sauga, pareigos, teisės ir darbo branduolinės energetikos objekte specifiška.

Pakeitimai:

1.
Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Įsakymas
Nr. [22.3-230](#), 2019-09-25, paskelbta TAR 2019-09-25, i. k. 2019-15094
Dėl Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos viršininko 2016 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. 22.3-73 „Dėl Branduolinės saugos reikalavimų BSR-1.9.4-2016 „Branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais vykdančių darbuotojų ir asmenų, atsakingų už radiacinę saugą, privalomojo radiacinės saugos mokymo, žinių patikrinimo, instruktavimo ir fizinių asmenų, siekiančių įgyti teisę mokyti radiacinės saugos, atestavimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“ pakeitimo